

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКА
АКАДЕМИЈА

ФОНДАЦИЈА
ХАНС ЗАЈДЕЛ

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

**ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

Тара, 19–21. јун 2012. године

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
Тара, 19–21. јун 2012. године

THE ACADEMY OF CRIMINALISTIC
AND POLICE STUDIES

HANNS SEIDEL
FOUNDATION

THE BOOK OF ABSTRACTS

**POLICE AND HUMAN RIGHTS
IN THE REPUBLIC OF SERBIA**

SCIENTIFIC CONFERENCE WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

Tara, June 19–21, 2012

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКА
АКАДЕМИЈА

ФОНДАЦИЈА
ХАНС ЗАЈДЕЛ

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

**ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

Тара, 19–21. јун 2012. године

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
Зборник сажетака

Издавачи

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКА АКАДЕМИЈА
Цара Душана 196, Београд
ФОНДАЦИЈА ХАНС ЗАЈДЕЛ
Јове Илића 50, Београд

За издаваче

проф. др ГОРАН МИЛОШЕВИЋ
декан Криминалистичко-полицијске академије
ЛУЦ КОБЕР
руководилац Фондације Ханс Зајдел за Србију и за Црну Гору

Уредник

проф. др ЖЕЉКО НИКАЧ
продекан за научноистраживачки рад

Тираж

100 примерака

Штампа

Криминалистичко-полицијска академија
Београд

©2012 Криминалистичко-полицијска академија, Београд
ISBN 978-86-7020-219-1

САДРЖАЈ

Миодраг Н. Симовић, Владимир М. Симовић МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ И ПРАКСА СУДОВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ПРИМЈЕНИ УСТАНОВЕ ЗАШТИЋЕНОГ СВЈЕДОКА	1
Ђорђе Ђорђевић УЛОГА КАЗНЕНОГ ЗАКОНОДАВСТВА У ЗАШТИТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ	2
Snežana Nikodinovska-Stefanovska REGIONAL HUMAN RIGHTS INSTRUMENTS - THE OSCE HUMAN DIMENSION	3
Весна Николић, Божидар Форца ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА – ЖЕНЕ, МИР И БЕЗБЕДНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2010-2015.....	4
Злате Димовски, Звонимир Ђорђевић, Ице Илијевски ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА ПРЕКО ОРГАНИЗОВАНИХ ОБЛИКА ТРГОВИНЕ ДРОГОМ	5
Радомир Зекавица, Мирослав Живковић КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОЛИЦИЈСКЕ СУПЪКУЛТУРЕ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ОДНОС ПОЛИЦИЈЕ ПРЕМА ПРАВУ И ЉУДСКИМ ПРАВИМА	6
Драган Ранђеловић, Бојана Царевић УЛОГА ЦЕНТРА ЗА ЖАЛБЕ НА ИНТЕРНЕТ КРИМИНАЛ У САД У ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА	7
Атанас Козарев, Стојан Славески КОНЦЕПТ СЛОБОДЕ И ПРАВА ГРАЂАНИНА У РЕПУБЛИЦИ МАКЕДОНИЈИ И ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШЋЕЊА СА КОЈИМА СЕ ОГРАНИЧАВАЈУ	8
Иван Илић ОДНОС ИЗМЕЂУ ПОЛИЦИЈЕ И ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА ПРЕМА НОВОМ ЗАКОНИКУ О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ	9
Бранислав Радновић, Милена Илић, Немања Радовић ПОЗИЦИЈА ИНТЕРНОГ МАРКЕТИНГА У ПОЛИЦИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОНТЕКСТУ ПОШТОВАЊА И ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА	10
Svetlana Nikoloska HUMAN RIGHTS IN CRIMINAL AND FINANCIAL INVESTIGATION	11
Sase Gerasimoski COOPERATION BETWEEN POLICE AND PRIVATE SECURITY IN FUNCTION OF PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS IN REPUBLIC OF MACEDONIA	12
Зоран Стевановић ЗАТВОРСКИ СИСТЕМ И ЉУДСКА ПРАВА ЗАТВОРЕНИКА У СРБИЈИ.....	13
Халид Емкић ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА У ПОЛИЦИЈСКОМ ИЗВЈЕШТАВАЊУ ЈАВНОСТИ О ПОЧИЊЕНИМ КРИВИЧНИМ ДЈЕЛИМА И КРИМИНАЛИСТИЧКИМ ИСТРАГАМА	14
Данијела Спасић, Ивана Радовановић РЕЗОЛУЦИЈЕ О ЖЕНАМА, МИРУ И БЕЗБЕДНОСТИ И ЊИХОВА ПРИМЕНА У РЕФОРМИ СЕКТОРА БЕЗБЕДНОСТИ.....	15
Желимир Кешетовић, Марија Благојевић ПОЛИЦИЈА И РАЊИВЕ ДРУШТВЕНЕ ГРУПЕ У СРБИЈИ	16
Sane Mojanoski CONTRIBUTION TO THE DEBATE ABOUT DEFINING THE TERM POLICE, POLICE PROFESSION AND THE RIGHT OF POLITICAL ORGANIZING OF POLICE MEMBERS.....	17
Наташа Тањевић, Ана Опачић РОДНА НЕЈЕДНАКОСТ НА ТРЖИШТУ РАДА У СРБИЈИ У УСЛОВИМА ТРАНЗИЦИЈЕ И ПОДСТИЦАЈИ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА	18
Далибор Кекић, Драган Ђукановић ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНИХ СТАНДАРДА О УПОТРЕБИ ПОЛИЦИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПРИНУДЕ У ПРОПИСИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	19

Viktorija Todorovska, Elena Soklevska-Ilievski THE ROLE OF POLICE IN PREVENTION OF VIOLENCE AT THE FOOTBALL STADIUMS.....	20
Дарко Јокић, Мирела Јокић ЗАКОНИТ РАД ТУЖИЛАШТВА И ПОЛИЦИЈЕ У ИСТРАЗИ КАО ПРЕДУСЛОВ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	21
Tatjana Gerginova PROTECTION OF HUMAN RIGHTS BY THE POLICE IN MACEDONIA OR LEGAL PROTECTION OF HUMAN RIGHTS WITH REFERENCE TO THE WORK OF POLICE	22
Vesna Stefanovska THE POSITION AND THE RIGHTS OF JUVENILE OFFENDERS IN POLICE PROCEDURE	23
Борче Петревски, Александра Димитровска ПРЕИСПИТАВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА РАДНИКА ОБЕЗБЕЂЕЊА ОСОБА И ИМОВИНЕ У РЕПУБЛИЦИ МАКЕДОНИЈИ У КОНТЕКСТУ ПОШТОВАЊА ЉУДСКИХ СЛОБОДА И ПРАВА.....	24
Marija Ćorbeva THE LANGUAGE RIGHTS OF ETHNIC GERMANS ABROAD AND MINORITIES IN GERMANY	25
Саша Мијалковић, Младен Бајагић САВРЕМЕНИ ОРУЖАНИ СУКОБИ КАО ОБЛИК УГРОЖАВАЊА ЉУДСКИХ СЛОБОДА И ПРАВА – ПОЈАМ, ЕТИОЛОГИЈА И ФЕНОМЕНОЛОГИЈА	26
Срђан Милашиновић, Ладин Гостимировић МЕДИЈИ, САВРЕМЕНЕ КРИЗЕ И ТЕРОРИЗАМ	27
Марјан Никовски, Фросина Ташевска-Ременски ПРИМЕНА САВРЕМЕНИХ МЕТОДА И СРЕДСТАВА У ИСТРАЖИВАЊУ И ДОКАЗИВАЊУ НОВИХ ФОРМИ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ТЕРОРИЗМА.....	28
Vesna Trajkovska, Radomir Trajković STRATEGIES FOR INTEGRATING HUMAN RIGHTS VOCABULARY IN ESP COURSE MATERIALS	29
Александар Сладојевић, Вања Сладојевић УПРАВЉАЊЕ ОДУЗЕТОМ ИМОВИНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ – ОСВРТ НА ПОСТОЈЕЋЕ ЗАКОНСКО РЈЕШЕЊЕ.....	30
Искра Акимовска-Малетић, Александар Иванов DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF THE EMPLOYEES IN THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	31
Boris Murgoski, Kire Babanoski SOME ASPECTS OF TREATMENT AND RESPONSIBILITY OF STATE AND POLICE TOWARDS HUMAN RIGHTS.....	32
Angelina Stanojoska, Kristina Nikolova THE VICTIMS OF TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS AND THEIR BASIC RIGHTS: IT CAN NOT BE FORGOTTEN, BUT IT CAN BE SUPPRESSED	33
Бобан Симић, Жељко Никач КОНТРОЛА ПОЛИЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА	34
Невенка Кнежевић-Лукић, Драгана Анђелковић ПРОЈЕКТОВАЊЕ ПРИТВОРСКИХ ЈЕДИНИЦА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА ЛИЦА ЛИШЕНИХ СЛОБОДЕ	35
Ивица Млађовић, Мирослав Вукомановић ИСКЉУЧЕНОСТ ПРОТИВПРАВНОСТИ ПРИ УПОТРЕБИ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ОД СТРАНЕ ПОЛИЦИЈЕ.....	36
Светлана Ристовић ПОЛИЦИЈА У ЗАЈЕДНИЦИ И ЉУДСКА ПРАВА: САЗНАЊА ИЗ ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА	37
Јасмина Игграчки ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ У ПРЕВЕНЦИЈИ ЗЛОСТАВЉАЊА ДЕЦЕ.....	38
Јован Перовић, Зорка Ловре ЉУДСКА ПРАВА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА	39
Марија Поповић, Владимир Цветковић ЖЕНЕ КАО УЧЕСНИЦИ У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА И ДОНОСИОЦИ ОДЛУКА У СЕКТОРУ БЕЗБЕДНОСТИ	40

**МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ И ПРАКСА СУДОВА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
У ПРИМЈЕНИ УСТАНОВЕ ЗАШТИЋЕНОГ СВЈЕДОКА**

академик проф. Миодраг Н. Симовић
доц. др Владимир М. Симовић

Сажетак: У раду се приказује положај заштићених свједока у кривичном процесном праву Босне и Херцеговине. Разматра се усклађеност бх. рјешења са међународним правом о људским правима и анализира примјена института заштићеног свједока у пракси бх. судова, посебно Уставног суда БиХ. Иако Државна стратегија за рад на предметима ратних злочина, коју је усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине, у децембру 2008. године, препознаје многе препреке у систему за заштиту и подршку свједоцима у БиХ, мало је учињено да би се побољшао положај свједока, укључујући нарочито осјетљиву категорију жртава-свједока. Чак и када суд одлучи да би свједок требало да буде заштићен, често се заштитне мјере не примјењују на начин који омогућава њихову ефикасност.

Посебно се упозорава на двије тенденције које доносе са собом и неке нове проблеме: с једне стране, побољшање положаја осумњиченог, односно оптуженог и, с друге стране, заштита свједока. У том контексту, Европски суд за људска права је истакао да коришћење анонимних свједока на суђењу може поставити и питање поштовања права заштићених Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и да морају постојати мјере којима ће се успоставити равнотежа, тј. осигурати права одбране. Имајући у виду наведену праксу Европског суда за људска права, Уставни суд БиХ, такође, сматра како коришћење изјава анонимних свједока као доказа приликом утврђивања основаности кривичне оптужбе може довести до повреде права на правично суђење из члана 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, и то у два случаја: а) када се пресуда заснива искључиво на исказу анонимног свједока и б) када оптуженом или његовом браниоцу није дата могућност да током суђења оспори исказ анонимног свједока, односно да се у вези с њим изјасни.

Кључне ријечи: Устав Босне и Херцеговине, Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, Уставни суд Босне и Херцеговине, Европски суд за људска права, заштићени свједок.

УЛОГА КАЗНЕНОГ ЗАКОНОДАВСТВА У ЗАШТИТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

проф. др Ђорђе Ђорђевић

Сажетак: Принцип равноправности полова један је од основних постулата савременог друштва. Као такав он је присутан у многим међународним правним актима као и у уставима савремених држава. У том смислу и наш Устав прокламује равноправност полова и гарантује заштиту од сваке врсте дискриминације, па и дискриминације по полу.

Ова заштита се реализује одговарајућим правним мерама, међу којима су свакако на првом месту мере казненоправне заштите која подразумева кривичноправну и прекршајноправну заштиту. Кривичноправна заштита родне равноправности остварује се у нашем праву прописивањем и применом одређених кривичних дела међу којима су најзначајнија повреда равноправности, повреде угледа због расне, верске, националне или друге припадности и кривично дело расне и друге дискриминације. Овим кривичним делима равноправност полова односно родна равноправност као значајна друштвена вредност у потпуности је заштићена од најтежих облика напада. Међутим, ову друштвену вредност треба заштити и од оних мањих, али такође штетних и непожељних напада што се чини одредбама прекршајног права. У том смислу од посебног значаја су прекршајноправне одредбе из Закона о забрани дискриминације и Закона о равноправности полова.

Кључне речи: родна равноправност, забрана дискриминације, кривично законодавство, Кривични законик, прекршајно законодавство.

REGIONAL HUMAN RIGHTS INSTRUMENTS - THE OSCE HUMAN DIMENSION

Snezana Nikodinovska-Stefanovska, PhD

Abstract: The term “human dimension” is used in OSCE terminology to describe the set of norms and activities related to human rights, democracy, and the rule of law. The human dimension is regarded within the OSCE as one of three dimensions of its concept of comprehensive security, together with the politico-military and the economic and environmental dimensions. The term also indicates that the OSCE norms in this field cover a wider area than traditional human rights law.

A fundamental concept of the OSCE’s human dimension is that human rights and pluralistic democracy are not considered the internal affair of a state. The participating States have stressed that issues relating to human rights, fundamental freedoms, democracy, and the rule of law are of international concern, as respect for these rights and freedoms constitutes one of the foundations of the international order.

The OSCE has created a large set of human rights commitments that are generally reflective of traditional human rights norms and concepts as enshrined in other international human rights treaties and declarations. Building on these, however, the OSCE has also developed a number of standards that are highly innovative both in terms of style and substance.

This article will elaborate the evolution of CSCE/OSCE human dimension, the so-called human dimension mechanism, as well as, the OSCE institutions with relevance to the human dimension.

Keywords: CSCE/OSCE human dimension, Vienna mechanism, Moskow mechanism, ODIHR, HCNM.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

**ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ
НАЦИЈА – ЖЕНЕ, МИР И БЕЗБЕДНОСТ
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2010-2015.**

Весна Николић
проф. др Божидар Форца

Сажетак: Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), који је донет на десетогодишњицу усвајања Резолуције, као преуслов за своју примену и праћење те примене захтева формирање и функционисање одређених тела на нивоу Владе и Народне скупштине, као и одређених тела и механизма унутар носилаца активности – министарстава/управа/агенција.

У овом раду приказано је тренутно стање у погледу формирања и функционисања тела и механизма чији је задатак да обезбеде системске предуслове за спроводјење Националног акционог плана, а детаљније и примена НАП-а у Министарству унутрашњих послова и Министарству одбране, као два најзначајнија носиоца НАП-а и субјекта сектора безбедности.

Кључне речи: Мултисекторско координациона тело, аналитичка група, саветница за родну равноправност.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА ПРЕКО ОРГАНИЗОВАНИХ ОБЛИКА ТРГОВИНЕ ДРОГОМ

проф. др Злате Димовски
проф. др. Звонимир Ђорђевић
мр Ице Илијевски

Сажетак: Предмет овог рада је организована делатност и трговина дрогом као значајан извор за финансирање тероризма. Преко овог облика организованог криминалитета, којим се остварује велики профит, много често се финансирају терористичке активности у свету. За реализовање терористичких циљева терористи имају потребу за великом количином новца који обезбеђују од најразличитијих извора. Ради тога поштрен је став међународне заједнице према државама које спонзоришу или подржавају тероризам, терористичке организације преузимају активности за обезбеђење финансијских средстава преко организоване криминалне активности. У раду ће бити обрађено питање повезаности трговине дрогом са тероризмом и сам начин на који се врши финансирање истог.

Кључне речи: тероризам, финансирање, дрога, финансијска средства, организован криминалитет.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОЛИЦИЈСКЕ СУПКУЛТУРЕ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ОДНОС ПОЛИЦИЈЕ ПРЕМА ПРАВУ И ЉУДСКИМ ПРАВИМА

доц. др Радомир Зековица
проф. др Мирослав Живковић

Сажетак: У раду се анализира феномен полицијске субкултуре, његове основне карактеристике и њихов утицај на однос полиције према праву уопште, а посебно однос полиције према заштити људских права и слобода. У том циљу, у раду се разматрају истраживања и теоријска схватања најзначајнијих представника културалистичке теорије о односу полиције и права, у којима се истиче уверење да осим права, односно писаних правних прописа, на однос полиције према праву и људским правима утиче читав низ различитих ванправних фактора, те да се потпуно разумевање комплексног односа полиције и права не може постићи без сагледавања целине њиховог утицаја.

Кључне речи: право, полицијска субкултура, људска права, полиција.

**УЛОГА ЦЕНТРА ЗА ЖАЛБЕ НА ИНТЕРНЕТ КРИМИНАЛ
У САД У ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА**

**проф. др Драган Ранђеловић
Бојана Царевић**

Сажетак: У САД постоји Центар за жалбе на интернет криминал (Internet Crime Complaint Center - IC3) који даје извештаје који се прослеђују савезним, државним и локалним органима јавног реда и мира како би се спровела активна истрага. Извештаји служе и да би се подигла свест о овом проблему и да би се грађани ближе информисали а даје и слику о распрострањености и утицају интернет превара, при чему се мора водити рачуна приликом доношења закључака о “типичним” жртвама или починиоцима ових кривичних дела. Свако ко користи Интернет је потенцијална жртва, па је ИЦЗ прима пријаве оба пола, мушкараца и жена у распону старости од десет до сто година. Способност да се предвиди жртва је ограничена, нарочито без познавања других сродних фактора ризика (на пример, броја интернет корисника као и њихово искуство и способност). Зато се многе организације слажу да су образовање и свест о овоме главни алати за заштиту појединца а незаобилазно је и место и улога полиције како у превенцији тако и у спречавању таквог криминала познатог под именом високотехнолошки криминал.

Кључне речи: интернет, киберкриминал, људска права, политика безбедности.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

КОНЦЕПТ СЛОБОДЕ И ПРАВА ГРАЂАНИНА У РЕПУБЛИЦИ МАКЕДОНИЈИ И ПОЛИЦИЈСКА ОВЛАШЋЕЊА СА КОЈИМА СЕ ОГРАНИЧАВАЈУ

доц. др Атанас Козарев
проф. др Стојан Славески

Сажетак: Концепт основних слобода и права човека и грађанина Републике Македоније, издигнут на ранг фундаменталне вредности уставног поретка, представља правну гаранцију на највишем нивоу у хијерархији правних аката у нашој земљи. Но, исто тако, Устав уређује и правни оквир о ограничењу слобода и права сагласно ратификованим међународним стандардима и принципима. Поред јасне нормативне уређености овог подручја, постоји реална опасност да уставно загарантована слобода и права буду ограничени у полицијским поступцима, а који стварају осећај несигурности и неповерења у институције система. Оваква незаконска ограничења директно доводе у питање уставни концепт правне државе, али са друге стране представљају претњу европским интеграционим процесима у нашој земљи.

Аутор у раду даје анализу стања у области људских слобода и права у Републици Македонији, кроз разматрање тренутне ситуације и будућих изазова.

Кључне речи: полицијска овлашћења, полицијски поступак, људска права.

ОДНОС ИЗМЕЂУ ПОЛИЦИЈЕ И ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА ПРЕМА НОВОМ ЗАКониКУ О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

Иван Илић

Сажетак: Нови Законик о кривичном поступку Србије ступио је на снагу 6. октобра 2011. године. Он ће почети да се примењује од 15. јануара 2013. године, изузев у поступцима за кривична дела организованог криминала или ратних злочина, који се воде пред посебним одељењем надлежног суда, у ком случају ће се примењивати од 15. јануара 2012. год. Са усвајањем овог прописа наступиле су значајне промене у организацији претходног кривичног поступка, будући да је истрага поверена јавном тужилаштву и полицији. Аутор је у раду покушао да представи однос између полиције и јавног тужилаштва у тзв. тужилачкој истрази. Представљени су неопходни предуслови за независност јавног тужилаштва од законодавне и извршне власти и потребни стандарди професионализације и деполитизације, на страни полиције. Аутор се у раду позива на примере добре праксе из упоредног права, у погледу формирања правосудне полиције и истражних центара, што представља брану од претварања тужилачке истраге у чисто полицијску. У закључним разматрањима дати су и други предлози за ефикасну координацију ова два државна органа у предистражном и истражном поступку, као и оцена самог концепта претходног поступка, који нам нови ЗКП нуди.

Кључне речи: тужилачка истрага, правосудна полиција, истражни центри, Законик о кривичном поступку.

ПОЗИЦИЈА ИНТЕРНОГ МАРКЕТИНГА У ПОЛИЦИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОНТЕКСТУ ПОШТОВАЊА И ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА

доц. др Бранислав Радновић
мр Милена Илић
Немања Радовић

Сажетак: Када се помиње полиција Републике Србије неопходно је истаћи да у истој, као и у свакој другој институцији и организацији треба имати у виду постојање и значај маркетинг троугла. Маркетинг троугао подразумева егзистенцију три врсте маркетинга: екстерног, интерног и интерактивног. Оно што се најчешће види и доживљава као маркетинг у целини је заправо само екстерни маркетинг, којим се само дају одређена обећања. Уколико би се то покушало превести на однос полиција – грађани, екстерни маркетинг представља заправо све поруке које полиција шаље грађанима, којим се обећава решавање одређених проблема у области заштите људских права и слобода. С друге стране, постоји и интерактивни маркетинг, којим се заправо испуњавају дата обећања. Значи, посматрано кроз однос полиција – грађани, интерактивни маркетинг подразумева све превентивне, али и репресивне, непосредне оперативне активности, којима се штите људски животи и имовина, односно људска права и слободе. Међутим, у полицији, као и у другим институцијама и организацијама, посебну позицију би требало да има интерни маркетинг, који заправо омогућава да се дата обећања испуне и то на најбољи могући начин. Уколико се интерни маркетинг покуша посматрати кроз однос полиција – грађани, он заправо подразумева све активности које се унутар саме полиције чине, првенствено по питању разних облика едукације и то редовног школовања, ванредног усавршавања и континуиране обуке из домена људских права и слобода у циљу успешнијег полицијског деловања. Управо циљ овога рада је да тачно детерминише садашњу и будућу позицију интерног маркетинга у полицији Републике Србије у контексту поштовања и заштите људских права и слобода.

Кључне речи: троугао маркетинг услуга у полицији, позиција интерног маркетинга, поштовање и заштита људских права и слобода, успешније полицијско деловање.

HUMAN RIGHTS IN CRIMINAL AND FINANCIAL INVESTIGATION

Svetlana Nikoloska, PhD

Abstract: The process of criminal and financial investigation is a complex process that explores the complicated criminal situation where criminals executing crimes illegally obtain material gain which cleverly conceal or transfer to foreign countries. In the very process of conducting the investigation, police and state police agencies that have authorizations from the very beginning have to respect the human rights. There's right to work and to earn legally, but the vast wealth earnings are gained through crime, namely the most general forms of the manifestations of the organized crime. The aim of the criminal investigation is to provide evidence of crimes and their perpetrators, and the goal of financial investigations is to identify the criminal returns, the provision and their confiscation. In this process it is inevitable that the police and state police agencies that have authorizations to uphold the legal rights of the citizens and their property rights. The burden of property rights, or the legality of the obtaining the property and money is of the suspects face, that the legal procedure is to prove the origin of the property, in case of lack of evidence, property and confiscate the money by a final court judgment. In the process of researching and providing evidence, police take more measures which affect the right to privacy, freedom of movement and so on. But you should always bear in mind that these measures should be carried out based on the principles of legality, proportionality and subsidiary.

Keywords: crime and financial investigation, human rights, the burden of proof, confiscation, legality.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

**COOPERATION BETWEEN POLICE AND PRIVATE SECURITY IN FUNCTION
OF PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS
IN REPUBLIC OF MACEDONIA**

Sase Gerasimoski, PhD

Abstract: The cooperation between police and private security sector is of the essential importance in protecting human rights and freedoms. The model of relations between them is vital for the estimation of whether the human rights and freedoms are protected or violated. The paper tries to give an overview of the current state of affairs in this sensitive field of relations between the private security sector and police in Republic of Macedonia, detecting the flaws and offering some possible solutions and recommendations to improve their relations. The current state of relations can be estimated as the ones of co-existence with a tendency to be improved in the future to the level of partnership and thus to guarantee the higher level of respecting the basic human rights and freedoms in the securing of persons and property and private detective activity as the two constituent parts of private security.

Keywords: police, private security sector, human rights, human freedoms, models of cooperation.

ЗАТВОРСКИ СИСТЕМ И ЉУДСКА ПРАВА ЗАТВОРЕНИКА У СРБИЈИ

др Зоран Стевановић

Сажетак: Аутор у раду анализира концепт, организацију и надлежност затворског система у процесу извршења казне затвора, са нагласком на обезбеђење сигурности затвореника, заштити људских права лица лишених слободе и поштовање њиховог достојанства. Приказана је основна нормативна регулатива која штити права затвореника, али и реално стање у пракси. Организација затворског система, а посебно особље затвора је веома битан фактор у стварању услова за хуман, безбедан и законит начин извршења кривичних санкција институционалног карактера.

Рад обрађује и указује на случајеве када особље завода, користећи своју моћ у затворским условима, злоупотребљава своја овлашћења и прекомерно или без разлога употребљава средства принуде или врши психолошки притисак на затворенике. У таквим условима, не ретко, долази до притружби, преставки и жалби на поступање особља затвора. Злоупотреба моћи и овлашћења формалног затворског система директно и на најгрубљи начин ограничава и крши људска права затвореника. Управо због реалних могућности кршења људских права затвореника за време боравка у затвору, међународне организације, удружења и невладин сектор перманентно инсистирају на контроли поштовања људских права затвореника и на стварању друштвених механизма контроле рада затвора и заштите права лица лишених слободе.

Кључне речи: људска права затвореника, затворски систем, особље затвора, прекорачење овлашћења, злоупотреба положаја, кривичне санкције, казна затвора.

ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА У ПОЛИЦИЈСКОМ ИЗВЈЕШТАВАЊУ ЈАВНОСТИ О ПОЧИЊЕНИМ КРИВИЧНИМ ДЈЕЛИМА И КРИМИНАЛИСТИЧКИМ ИСТРАГАМА

мр Халид Емкић

Сажетак: Јавност рада полиције у демократском друштву представља једно од темељних начела. Полиција има обавезу, а у појединим случајевима и потребу, хитног информисања јавности о догађајима који су од њеног интересовања и који, у датом времену, у великој мјери утичу на укупно стање безбједности.

Кроз полицијско информисање јавности, о кривичним дјелима и истрагама које проводи, и сама полиција, неријетко, чини грешке које у великој мјери угрожавају људска права појединаца, али и одређених друштвених заједница.

Путем својих саопштења за медије и различитих изјава представника полиције, полиција је дужна да у највећој могућој мјери штитити идентитете лица, а и друге податке, који могу довести до кршења људских права. Информације које се саопштавају из полиције морају пролазити законом предвиђене процедуре како се испоштовао максимум прописаних људских права и етичности полиције. Најчешће повреде права се односе на жртве кривичног дјела, посебно када су у питању малољетне жртве кривичног дјела, те недовољно поштивање „пресумпције невиности“ лица лишених слободе за које постоје основи сумње да су извршила кривично дјело, посебно заштите када је ријеч о малољетницима, начина извршења појединих кривичних дјела, доказа пронађених у истрагама и друго. Медији, позивајући се на изворе из полиције неријетко објаве раније наведено и на тај начин учествују у повреди таквих права.

Дакле, рад обрађује и научно сагледава веома осјетљиву област у којој би се, уз научно сагледавање, могло више радити на заштити људских права лица које су предмет обраде полиције.

Кључне ријечи: полиција, људска права, односи с јавношћу.

РЕЗОЛУЦИЈЕ О ЖЕНАМА, МИРУ И БЕЗБЕДНОСТИ И ЊИХОВА ПРИМЕНА У РЕФОРМИ СЕКТОРА БЕЗБЕДНОСТИ

Данијела Спасић, МА
мр Ивана Радовановић

Сажетак: Од 2000. године Савет безбедности Уједињених нација (СБ УН) усвојио је четири резолуције о женама, миру и безбедности (Резолуције: 1325, 1820, 1888 и 1889). Резолуција 1325 „Жене, мир и безбедност“ усвојена је 31. октобра 2000. године. Овај документ наглашава последице крвавих конфликта на жене и девојке и значај улоге жена у изградњи мира и постконфликтном опоравку земље. Србија се, десет година касније (23. децембра 2010. године), нашла међу малим бројем земаља у свету (17) које су на националном нивоу донеле акционе планове за примену Резолуције 1325.

Овај рад се, поред одговора на питање зашто су резолуције о женама, миру и безбедности важне за сектор безбедности, и како се практично примењују у његовој реформи, бави и анализом сваке од резолуција. Посебан акценат стављен је на институционални оквир и предвиђене активности спровођења резолуција, уз препознавање потенцијала за увођење родне перспективе у све институције безбедносног сектора. Значајан сегмент анализе обухвата родна питања у процесу реформе полиције у Србији.

Кључне речи: резолуције, сектор безбедности, НАП, полиција.

ПОЛИЦИЈА И РАЊИВЕ ДРУШТВЕНЕ ГРУПЕ У СРБИЈИ

др Желимир Кешетовић
мр Марија Благојевић

Сажетак: Припадници етничких мањина, мањинског сексуалног опредељења, лица са посебним потребама, жене, деца и најстарији грађани представљају рањиве друштвене групе које су често предмет предрасуда и дискриминације. Уместо додатне заштите од стране полиције ове групе су често дискриминисане, при чему полиција само понавља обрасце дискриминације који већ постоје у друштву.

Однос полиције и рањивих друштвених група у Србији анализира се на основу методе фокус групног интервјуа који су реализовани кроз 13 округлих столова у подручним полицијским управама у Србији на којима су присуствовали припадници полиције и представници рањивих друштвених група.

Налази истраживања указују да иако се ставови полиције полако мењају, мањинске групе још увек осећају да полиција према њима има предрасуде. Институције у Србији још увек немају одговарајућу стратегију за поступање са жртвама насиља које припадају мањинским групама. Поред проблема правне природе присутни су и културни стереотипи

Кључне речи: полиција, људска права, рањиве друштвене групе, дискриминација.

**CONTRIBUTION TO THE DEBATE ABOUT DEFINING THE TERM POLICE,
POLICE PROFESSION AND THE RIGHT OF POLITICAL ORGANIZING
OF POLICE MEMBERS**

Cane T. Mojanoski, PhD

Abstract: The subject of this work is the term police, connected with the term police profession and from that aspect the relation between police and the right of political organizing of police members. Today the term police is used in different contexts with different meanings. The term is used for identifying organizational forms for securing institutions, companies, or activities, or this term is connected with communal inspection bodies. We can talk about judicial, forest, ecological, communal police, or about public or secret police. Any organized or uniformed group, aims to get the name “police” and the chance to gain powers and options which will apply. In fact, today, when we talk about police, we rarely refer to its organizational and functional term, as a public authority and public institution. In that context, the term is considered from organizational and functional aspect, as executive body of the state as a political reality, and as monopoly for implementing legitimate physical violence. We analyze and the formal definition of police based on police powers, its organizational forms and authority in society, which as social body is determined by the law in safety circumstances to disable all phenomenons and behaviours that may lead to undesirable consequences.

The subject of analysis are and the results from the research of public opinion about police work in Republic of Macedonia in the period 2008-2012.

The other aspect of this work refers to the term police profession. In this part of the work we are searching for answer to the question, can we talk for police profession today? How somebody can become a policeman today? And who can be a policeman?

The third aspect refers to the actualization of issues related to police officers and the realization of the right of political organizing among them. It is important, to actualize at the same time and the status of officials in the political process and political parties organizations, and the question of using police and police structures in elections and election campaigns.

Keywords: police, police profession, right of political organizing.

РОДНА НЕЈЕДНАКОСТ НА ТРЖИШТУ РАДА У СРБИЈИ У УСЛОВИМА ТРАНЗИЦИЈЕ И ПОДСТИЦАЈИ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

проф. др Наташа Тањевић
Ана Опачић

Сажетак: Борба за примену и поштовање људских права отвара простор и за еманципацију жене у савременом друштву. Једнакост жена и мушкараца у свим сферама приватног и јавног живота један је од основних принципа Европске уније, а како је Србија на путу ка европским интеграцијама, усвојени су и закони који подржавају родну равноправност. Међутим, статистички подаци и релевантна истраживања показују да у нашој земљи још увек постоји неравноправан положај жена у политичком и економском животу, посебно на тржишту рада у односу на мушкарце. Због тога смо у раду указали на карактеристике економске партиципације жена у периоду транзиције у Србији и карактеристике положаја жена на тржишту рада уз компаративну анализу за земљама чланицама Европске уније. Анализом смо обухватили индикаторе који показују економску активност жена, степен незапослености и сиромаштва, а пажњу смо посветили и проблемима посебно угрожених категорија, као што су жене које живе на селу, жене из мањинских група и дуготрајно незапослене жене. На основу тога закључили смо да Србија припада земљама са високом степеном родне неравноправности, на шта упућују подаци који показују неповољан економски и социјални положај жена, већу стопу незапослености, дуже чекање на посао, ниже зараде запослених жена, ниску стопу репрезентације жена на управљачким позицијама, појаву сексуалног узнемиравања на радном месту, односно дискриминације жена у сфери рада и запошљавања. Све наведено намеће потребу да се овом проблему озбиљно приступи, како на нивоу државе, односно институција, тако и на нивоу целокупног друштва.

Кључне речи: жене, тржиште рада, дискриминација, Србија, Европска унија.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНИХ СТАНДАРДА О УПОТРЕБИ ПОЛИЦИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПРИНУДЕ У ПРОПИСИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

доц. др Далибор Кекић
др Драган Ђукановић

Сажетак: прописи Републике Србије о употреби средстава принуде прописују у дијапазону од недовољно прецизираних услова и начина употребе средстава принуде, до крајње рестриктивних прописа којима се употреба средстава принуде лимитира до крајње нужде и нужну одбрану, па чак и уже од наведеног. Стандарди о употреби средстава принуде које су установили УН и Савет Европе одређују минимум ограничења употребе средстава принуде у модерним демократским друштвима и државама у прихватљивом обиму за све њих. Анализом појединих закона о полицији земаља чланица Савета Европе, притом узимајући у обзир егзистирање разноликих организационих структура полиције и средстава за њихову организацију, закључује се да су закони о полицији, сегментрано у појединим државама у транзицији, задржали традиционалну форму (пример Хрватске), али су у одредбе о употреби средстава принуде, превасходно о употреби ватреног оружја, на одговарајући начин имплементирале одредбе Конвенције о људским правима Европе с пратећим и помоћним инструментима.

Кључне речи: полиција, употреба средстава принуде, стандарди, УН, Савет Европе.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

THE ROLE OF POLICE IN PREVENTION OF VIOLENCE AT THE FOOTBALL STADIUMS

Viktorija Todorovska, MA
Elena Soklevska–Ilievski, MA

Abstract: We are surrounded by the examples of violence at football stadiums, but especially concern the more serious consequences, as well as the structure of the perpetrators. Within this paper we will present operational and tactical measures, tasks and strategies (incriminated by law) that police take as state body responsible for maintaining the public order and safety of the matches. But on the other hand, any use of police power is connect with human rights, which can basically be: acting according the rules, excessive activity or abuse. We will concentrate on prevention and co-operation. Thus, we will emphasize the need for necessary cooperation and coordination between all subjects responsible for the organization and security of the football matches.

Keywords: police authorities, football violence, human rights.

ЗАКОНИТ РАД ТУЖИЛАШТВА И ПОЛИЦИЈЕ У ИСТРАЗИ КАО ПРЕДУСЛОВ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

мр Дарко Јокић
мр Мирела Јокић

Сажетак: У свјетлу новијих законодавних рјешења у европским државама превладавајући модел кривичног поступка је онај којим се истрага повјерава тужилаштву, а неизоставни субјекат истраге су полицијске службе и агенције за спровођење закона чији рад се на откривању и расвјетљавању кривичних дјела подвргава надзору тужиоца. Такав концепт истраге је, од свих држава насталих распадом бивше Југославије, први прихваћен од стране Босне и Херцеговине и у примјени је од 2003. године. С обзиром да се ради о десетогодишњој примјени наведеног модела уочене су извјесне предности, али и недостаци који су предмет бројних расправа, анализа и истраживања. Већина гаранција које важе за кривични поступак се односе и на истрагу, стадиј који претходи суђењу, а гдје доминантну улогу има тужилац, који је, у сарадњи са полицијом, овлашћен да предузима све радње доказивања прописане законом о кривичном поступку, с тим што је у појединим случајевима прописаним законом неопходно да прије предузимања неких од предвиђених радњи прибави наредбу од судије за претходни поступак. Са друге стране у центар истраге се ставља, поред кривичног дјела, и осумњичени, којем се начелно јамче могућности утицаја на исход истраге и обезбјеђење услова за правично суђење. Правично суђење је историјски настало као стандард англосаксонског права, а значајан допринос у дефинисању појма и начина примјене тог начела дали су Европски суд за људска права, односно Европска комисија за људска права, али је поред тога што је гарантовано међународним актима као што је Европска конвенција о људским правима и основним слободама, дефинисано и разрађено Уставом и Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине, као и уставима и законима о кривичном поступку Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

У раду се, након уводних излагања о начелу правичности кривичног поступка, даје осврт на законитост рада тужилаштва и полиције у претходном поступку у Босни и Херцеговини, који представља предуслов за остваривање начела правичног суђења, као и постојање процесних јемстава која осумњиченом пружају уједначене могућности утицаја на ток и резултат истраге и главног поступка, са посебним акцентом на остваривање права на доступност информација.

Кључне ријечи: право на правично суђење, једнакост странака у истрази, законит рад тужилаштва и полиције.

**PROTECTION OF HUMAN RIGHTS BY THE POLICE IN MACEDONIA
OR LEGAL PROTECTION OF HUMAN RIGHTS WITH REFERENCE
TO THE WORK OF POLICE**

mr Tatjana Gerginova

Abstract: International documents on human rights and fundamental freedoms, and legal regulations of each nation-state determines the universal significance of human rights and freedoms, whose observance is an important factor of peace, justice and security necessary to ensure that the development of friendly relations and cooperation between states, but also a precondition for progress in establishing a lasting peace, security, justice and cooperation in Europe. One of the main objectives of the common foreign and security policy of the Member States of the European Union is the development of democracy and rule of law and respect for human rights and fundamental freedoms. Dependence of international peace and security, and unity among nations in terms of respecting human rights, protection of human rights under legislation and the importance of the rule of law for the protection indicators of good policing or policing that will be effective and legally .

Republic of Macedonia in the process of democratization incorporates the recommendations of the Council of Europe and other international institutions in finding the appropriate effective mechanisms by which holders of public authority to exercise its powers with respect and protect human rights. Respect and protection of human rights legislation, harmonized with international standards in this area should be the primary task of the police under any modern democratic society. In the exercise of statutory powers, where the police state protector of life, safety and security of citizens, due to the nature of the work, the police may be responsible for the violation of human rights, right through the exercise of statutory powers to use force. Setting the border police action in the sphere of rights and freedoms, protect the core value of every democratic system - the citizen and his dignity.

Keywords: rule of law, international and national legislation on human rights, police powers, the use of means of coercion.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

THE POSITION AND THE RIGHTS OF JUVENILE OFFENDERS IN POLICE PROCEDURE

Prof. Vesna Stefanovska, PhD

Abstract: On the position of the juveniles in the juvenile justice system should be paid particular attention not only by the legislators but also by all actors that are charged with enforcing the law. In that system the police has a special role. Why? Because the police is mostly the first organ that the juvenile comes in contact after committing the crime and their further delinquent behaviors depends on police treatment. It is very important initial approach, i.e. treatment of first-offenders that have already expressed delinquent behavior.

Second, the significant role police have in exercising police powers within the criminal proceedings. Namely, the police should provide basic procedural guarantees (due process rights) of the juveniles, as well as basic and additional rights prescribed in the laws. Therefore, the rights of the juveniles during the police procedure are a special concern in this paper, presenting a brief analysis of their practical implications in the police practice in Macedonia, as well.

Keywords: juvenile offenders, due process rights, police, juvenile justice.

**ПРЕИСПИТАВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА РАДНИКА ОБЕЗБЕЂЕЊА
ОСОБА И ИМОВИНЕ У РЕПУБЛИЦИ МАКЕДОНИЈИ
У КОНТЕКСТУ ПОШТОВАЊА ЉУДСКИХ СЛОБОДА И ПРАВА**

**Борче Петревски, МА
Александра Димитровска, МА**

Сажетак: Агенције за обезбеђење особа и имовине (АООИ) као један од субјеката подсистема приватне безбедности (ПБП), имају важну улогу у заштити опште безбедности у једној држави са савременим концептом безбедности. За остваривање овакве њихове улоге, у Закону за обезбеђење особа и имовине (ЗООИ) у Р. Македонији предвиђена су и на одређени начин дефинисана овлашћења, чију директну реализацију спроводе радници обезбеђења. При томе, имајући у виду да ова овлашћења су слична полицијским, њихова неадекватна примена или непотпуно дефинисање у Закону, оставља већи простор за њихово прекорачење или злоупотреба, што у већој мери доводи у питање и људске слободе и права.

Са циљем увидети тренутно стање законски прописаних овлашћења, начин и могуће проблеме у њиховој практичној примени у Р. Македонији, у 2010 г. спроведено је истраживање на узорку састављеним од 6 група испитаника: 309 радника обезбеђења, 20 менаџера АООИ, 2-ца председника Коморе за обезбеђење, 2-ца представника МУП-а надлежних за контролу, 123 корисника услуга и 253 грађана.

Резултати указују на потребу од промене Закона, посебно додавање нових овлашћења, јасније дефинисање и допрецизирање постојећих, како и доношење подзаконских аката у циљу рјешавања дилеме и њихова адекватнија примену у пракси.

Кључне речи: овлашћења, агенције за обезбеђење, приватна безбедност, људске слободе и права, безбедност.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

THE LANGUAGE RIGHTS OF ETHNIC GERMANS ABROAD AND MINORITIES IN GERMANY

Marija Čorbeva, MA

Abstract: Europe, especially its western part, is considered a modern cradle of democracy and human rights. As in many other parts of the world, it is usual for European country borders not to imply pure ethnic isolation. Germany and its borders are not an exception. There are ethnic Germans in its neighboring countries, as well as neighboring ethnicities within Germany. Also, because of the long lasting traditions of European migration in the “new world” due to economic and political difficulties, the European languages are present all over the world. Such is the case with the German language to some extent as well.

This paper presents an overview of the language rights of ethnic Germans abroad and minorities in Germany. The case of the rights of German minorities in the neighboring countries is elaborated, as well as the rights of ethnic Germans in Europe. Also, a comparison is made with the language rights of other minorities within the German state as well. The rights in terms of access to education in the mother tongue are analyzed, along with any issues with use in public, official use in local government, media and citizen services. The future tendencies of the language use perspectives and language rights are also taken in consideration.

Keywords: Language, rights, minority, German, education.

**САВРЕМЕНИ ОРУЖАНИ СУКОБИ КАО ОБЛИК УГРОЖАВАЊА
ЉУДСКИХ СЛОБОДА И ПРАВА
- ПОЈАМ, ЕТИОЛОГИЈА И ФЕНОМЕНОЛОГИЈА -**

проф. др Саша Мијалковић
проф. др Младен Бајагић

Сажетак: Кроз све епохе развоја људског друштва сукоби су њихова константа и готово свакодневна стварност њиховог развоја. Стога је оправдано рећи да је историја људске цивилизације заправо “историја ратовања и сукобљавања”, историја кршења људских и грађанских права, јер друштвени сукоби/конфликти нису неубичајени облици друштвених интеракција. У зависности од врста вредности, потреба и интереса који су предмет друштвених спорења, сукоби могу имати разне форме испољавања. Са аспекта безбедносне теорије и праксе, наоперативнија је класификација сукоба на неоружане и оружане, као и класификација оружаних сукоба на: међународне оружане сукобе (оружана агресија, оружана интервенција и оружани протисци) и унутрашње - унутардржавне оружане сукобе (оружана побуна и грађански верски и/или етнички рат). С тим у вези, у овом раду се указује на појмовно одређење, етиологију и феноменологију оружаних сукоба, имајући у виду да се одувек ради о најтежем облику угрожавања универзалних људских слобода и права, односно појединачне и других нивоа безбедности - националне, регионалне и међународне.

Кључне речи: безбедност, сукоби, међународни и унутардржавни/унутрашњи сукоби, људска права и слободе, етиологија, феноменологија.

МЕДИЈИ, САВРЕМЕНЕ КРИЗЕ И ТЕРОРИЗАМ

проф. др Срђан Милашиновић
мр Ладин Гостимировић

Сажетак: Почетком 21 века друштвене кризе и конфликти са глобалним предзнаком заснивају се у великој мери на квалитету, а не квантитету информација, при чему контрола информација и медија све више чини основу националних безбедности. Стратешки преображај крије се у креирању масовних погледа на актуелни проблем, што захваљујући савременим информационим технологијама омогућава квалитетније реаговање моћних држава. Догађања на Блиском истоку током претходне две године потврђује тезу о значају глобалних медија, њиховој контроли и интерпретацији савремених криза и конфликта. Отуда двадесет први век носи нове изазове, ризике и претње безбедност на националном и међународном плану у коме информациони системи имају прворазредну улогу.

Кључне речи: информације, интернет и комуникационе мреже, глобални конфликти, безбедносне промене, контрола.

**ПРИМЕНА САВРЕМЕНИХ МЕТОДА И СРЕДСТАВА
У ИСТРАЖИВАЊУ И ДОКАЗИВАЊУ НОВИХ ФОРМИ
КРИВИЧНОГ ДЕЛА ТЕРОРИЗМА**

доц. др Марјан Николовски
доц. др Фросина Ташевска-Ременски

Сажетак: Последња декада се карактерише појавом нових форми манифестовања тероризма, које се јављају као озбиљна опасност и претња глобалној безбедности. Тероризам се све више јавља као средство појединаца, групе или државе за остваривање одређених циљева. Ова појава у континуитету мења свој карактер, своје циљеве и методе деловања. Средства која се примењују приликом извршавања терористичких аката су све софистициранија и убиственија.

Када је реч о методама и средствима превентиве, истраживања и откривања тероризма, неопходна је примена најсавременијих напредних технологија и инструмената за праћење и спречавање ових активности. Средства, методе и технике које се користе у континуитету треба да се надграђују у зависности од нових форми и метода терористичких групација.

Узимајући ово у обзир, потребно је проучавање тероризма због изналажење адекватних метода и средстава који ће се кореспондирати новим облицима пројављивања тероризма.

Кључне речи: тероризам, претње, методе, средства, технике, истраживање, доказивање.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

STRATEGIES FOR INTEGRATING HUMAN RIGHTS VOCABULARY IN ESP COURSE MATERIALS

Vesna Trajkovska, MA
Radomir Trajković

Abstract: English language instruction plays a significant role in the process of educating prospective law enforcement professionals. Apart from acquiring knowledge relevant to their field of study, they should also possess English language skills which would enable them to communicate successfully in a variety of situations.

The paper provides an overview of a variety of strategies that can be employed by ESP course designers in developing classroom materials for teaching vocabulary related to human rights, specifically to students of English for law enforcement. Selected vocabulary from the area of human rights is incorporated into classroom exercises of various types whose aim is to enhance students' knowledge of specialized terminology necessary for their future profession.

Keywords: ESP (English for specific purposes), law enforcement, human rights, vocabulary, course materials.

**УПРАВЉАЊЕ ОДУЗЕТОМ ИМОВИНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ
– ОСВРТ НА ПОСТОЈЕЋЕ ЗАКОНСКО РЈЕШЕЊЕ**

**Александар Сладојевић
Вања Сладојевић**

Сажетак: Доношењем Закона о одузимању имовине стечене извршењем кривичног дјела Република Српска је прва у Босни и Херцеговини правно и институционално регулисала управљање одузетом имовином. Постојећим законским рјешењем послови управљања одузетом имовином стављени су у надлежност специјализованом органу републичке управе чији дјелокруг рада се односи на одузету имовину стечену извршењем кривичног дјела, имовинску корист прибављену кривичним дјелом, предмете кривичног дјела, имовину дату на име јемства у кривичном поступку и имовину стечену извршењем прекршаја. У овом раду аутори се баве релевантним обиљежјима имовине којом се управља, анализом послова и поступка управљања, тј. мјерама и радњама које се предузимају да би се очувала вриједност одузете имовине и истом управљало с потребном пажњом као и одређеним недореченостима и недостацима које произилазе из постојећег законског рјешења.

Кључне ријечи: управљање имовином, располагање, одузета имовина, поступак.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF THE EMPLOYEES IN THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Iskra Akimovska-Maletic, PhD
Aleksandar Ivanov, M. SC

Abstract: States tend to achieve a responsible administration, and in that aspect take numerous measures and activities in order to achieve better quality of administration. In this affection the individual responsibility of officials in the administration is being predicted, and among others the disciplinary responsibility for violation of the working order and discipline is one of the types of administration responsibility.

Certain employees of the Ministry of Interior, as an organ of the state administration, are authorized to use police powers which further determine the specificity of their situation from which arise some specifics for determining disciplinary responsibility from organizational and functional nature.

In the paper despite the theoretical foundations of the disciplinary responsibility of the officials in the administration and in particular of the employees in the Ministry of Interior, analysis of relevant legislation that regulates this issue will be made as well as analyses of the proceedings of the Sector for Internal Control and Professional Standards as a responsible organizational unit within the Ministry of Interior, through content analysis of annual plans and annual reports for work in the period 2007 - 2009.

Keywords: disciplinary responsibility, authorized officials of the Ministry of Interior, police, Republic of Macedonia.

**SOME ASPECTS OF TREATMENT AND RESPONSIBILITY OF
STATE AND POLICE TOWARDS HUMAN RIGHTS**

Boris Murgoski, PhD

Kire Babanoski, MSc

Abstract: In the contemporary social and political discourse, one of the most powerful ideas is the idea of human rights and freedoms, as well as rights to security and protection of human dignity from various forms of threats and dangers. Human rights without doubt are the highest achievement in the development of man's value system. They represent the sublimation (sum) of the human dimension of all previous teachings (religious, philosophical, legal) and a measure of achieved civilizational development of mankind. Therefore, human rights are increasingly becoming an essential element of the existence of modern democratic states (eg right to life, freedom of expression, right of association, right to participate in management, etc.). But on the other hand human rights could not be exercised and enjoyed without the existence of state with strong guarantees and protection of the civil rights. Through the process of implementation of international norms and standards, the state become a part of international community and receives or justifies the prerogatives of state appropriate to the modern civilization. In this context, the paper will be considered certain aspects regarding the role and responsibility of the state, the security system and police in their achievement of the concept of human rights and freedoms.

Keywords: human rights, security sector, police, accountability, control.

**THE VICTIMS OF TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS
AND THEIR BASIC RIGHTS:
IT CAN NOT BE FORGOTTEN, BUT IT CAN BE SUPPRESSED**

Angelina Stanojoska, MA

Kristina Nikolova

Abstract: During the XX century when modern slavery became a topic of international interest, the international community worked on many documents in which countries tried to prepare a definition that will completely describe the trafficking process, to press the member countries to criminalize the act of trafficking in human beings and to “choose” who can be a victim of this phenomenon. The beginning of the XXI century was and still is under the influence of the Protocol of Palermo in which for the first time, the victims get the central “role” in one worldwide document. Five years later, using the Protocol as a starting point, the Council of Europe “gave” life to a Convention that deeply explains the rights and needs of the victims of trafficking in human beings.

This paper focuses on the victim side of the modern slavery, it speaks about the basic rights of the victims, analyses the obligations for the member countries of the Protocol of Palermo and the Convention on Action against Trafficking in Human Beings, and also dedicates a part to the Republic of Macedonia, its legislative connected to this area, the obligations of Macedonian police and the other institutions during the contacts with victims of trafficking in human beings.

Keywords: human rights, police, trafficking in human beings, victims.

ПОЛИЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
НАУЧНО-СТРУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ
Тара, 19–21. јун 2012. године

КОНТРОЛА ПОЛИЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА

мр Бобан Симић
проф. др Жељко Никач

Сажетак: Започети реформски процеси у Министарству унутрашњих послова Републике Србије део су шире реформе државне управе и друштва у целини. Њихов циљ је да се успостави више демократског усмерења за рад полиције, да она буде оријентисана ка грађанима и да у свом раду доследно поштује људска права у складу са најбољим савременим стандардима, нормама и правилима која важе у развијеним земљама Европске уније. Реформа полиције не подразумева само успостављање њене рационалније и функционалније организације и модернизације стварањем капацитета за успешнију реализацију стратешких и других задатака, већ подразумева и јачање механизма контроле рада полиције, законитости, професионализма и одговорности свих полицијских службеника. У складу са тим, у протеклом периоду настављено је успостављање делотворног система унутрашње контроле и одговорности полиције Републике Србије.

Кључне речи: полиција, људска права, слободе, контрола.

**ПРОЈЕКТОВАЊЕ ПРИТВОРСКИХ ЈЕДИНИЦА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ
ЉУДСКИХ ПРАВА ЛИЦА ЛИШЕНИХ СЛОБОДЕ**

**спец. Невенка Кнежевић-Лукић
Драгана Анђелковић**

Сажетак: Промене у казненој политици у Републици Србији имале су за последицу пораст броја лица на издржавању казне, и довеле су до проблема пренасељености затвора. Истовремено, смањени просторни капацитети постојећих затвора, старост објеката, лоши хигијенски услови, мале димензије ћелија доводе у питање основна људска права лица лишених слободе. Промене у физичкој структури притворских јединица могу вишеструко позитивно утицати на рехабилитацију лица. Побољшање просторних услова не може утицати на промене у структури личности, нити на мотиве за извршење престапа и кривичних дела, али се отклањањем просторних недостатака, променом у обликовању физичких структура притворских јединица могу смањити просторне могућности за ескалацију насиља, побуне у затворима, извршење самоубиства и утицати на промене у понашању лица лишених слободе. У раду се говори о променама које је неопходно спровести у уређењу простора притворских јединица у циљу заштите људских права лица на издржавању казне.

Кључне речи: људска права, притворске јединице, простор, пројектовање, лица лишена слободе.

ИСКЉУЧЕНОСТ ПРОТИВПРАВНОСТИ ПРИ УПОТРЕБИ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ОД СТРАНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Ивица Млађовић, МА
Мирослав Вукомановић, МА

Сажетак: У овом раду аутори разматрају две групе питања. Прва је посвећена основама искључења противправности кривичног дела, како основа који су прописани Кривичним закоником (дело малог значаја, нужна одбрана и крајња нужда), тако и основама који нису прописани Кривичним закоником (вршење службене дужности, наређење претпостављеног, пристанак повређеног, дозвољени ризик и др.).

Вршење службене (полицијске) дужности као основ искључења противправности кривичног дела разрађен је у другом делу рада у оквиру којег је посебно обрађен законски основ за употребу ватреног оружја од стране полиције. Овако систематизован рад представља заокружену целину од уопштеног приказа основа искључења противправности, преко конкретног основа – вршење службене дужности, до законског основа за употребу ватреног оружја од стране полиције.

Кључне речи: противправност, службена дужност, ватрено оружје, полиција.

**ПОЛИЦИЈА У ЗАЈЕДНИЦИ И ЉУДСКА ПРАВА
- САЗНАЊА ИЗ ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА -**

мр Светлана Ристовић

Сажетак: У савременој – демократској, правној држави, полиција треба да служи грађанима. На том путу концептом полиције у локалној заједници остварује се преображај класичног модела обављања полицијске улоге, а њена укупна делатност саображава са очекивањима и потребама грађана. Основна идеја овог концепта јесте сарадња полиције и грађана у решавању основних проблема локалне заједнице, полазећи управо од грађана, њихових потреба и очекивања.

О остваривање ове идеје у Републици Србији, казују резултати емпиријског истраживања у коме је учествовао један анкетни скуп - полицијски менаџери у полицијским организационим јединицама широм Републике Србије, од нивоа вође сектора/тима/групе, до нивоа начелника управе. У раду се приказују сазнања овог истраживања која се односе на: /1/ Значај и правна регулатива изграђивања и унапређења партнерских односа полиције са грађанима; /2/ Јачање поверења грађана у полицију и поштовање људских права од стране припадника полиције и /3/ Начине за изградњу и унапређење партнерских односа полиције са грађанима.

Кључне речи: полиција, полиција у локалној заједници, људска права, сарадња полиције и грађана, полицијски менаџмент.

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ У ПРЕВЕНЦИЈИ ЗЛОСТАВЉАЊА ДЕЦЕ

Јасмина Играчки, МА

Сажетак: Рад разматра појам и облике злостављања деце, као један од веома озбиљних друштвених проблема савремене цивилизације. Посебан нагласак се посвећује анализи узрока и последица злостављања деце, као и механизмима друштвене реакције. Реакција друштва је, последњих деценија, све организованија и систематичнија, како на глобалном тако и на националном нивоу, у циљу заштите људских права деце која су најризичнија популација. Текст анализира актуелну законску регулативу у области заштите деце у Србији, која представља релативно повољан оквир, уз потребу разраде механизма примене нових законских института.

У раду је посебна пажња посвећена систему кривичноправне заштите деце са нагласком на улогу полиције у интервенисању, спречавању и превенцији злостављања деце, едукацији полицајаца у поступању са жртвама насиља и могућностима ширег деловања полиције у препознавању потенцијалних насилника, њиховој евиденцији, обраћању социјалним и правосудним институцијама у заштити и превенцији злостављања деце.

Кључне речи: злостављање деце, кривичноправна заштита деце, полиција у функцији превенције, насиље над децом, људска права деце, реакција друштва.

ЉУДСКА ПРАВА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Јован Перовић
Зорка Ловре

Сажетак: Људска права су заштићена међународним и националним законима и стандардима који утичу на сваки аспект полицијског рада. Полицијски службеници обавезни су да активно штите људска права али и да их поштују приликом обављања својих дужности.

Република Србија је изменама Кривичног законика, Закона о полицији и Правилника о употреби принуде у извесној мери унапредила и ускладила националне стандарде са међународним, када је реч о поштовању људских права од стране полицијских службеника.

Овај рад ће се бавити људским правима полицијских службеника, ограничењима појединих права као и ризицима које професија полицајац носи у том погледу. У раду ће бити указано и на неопходност побољшања услова рада и доношења посебних мера у циљу заштите полицијских службеника и њихових људских права.

Полицијски службеник је често изложен критикама, вербалним нападима, увредама, омаловажавањима, понекад и клеветама појединих грађана, неких медија, али и организованих делова јавности. То отвара питање о појединим видовима заштите полицајца као државног службеника и његових људских права као грађанина.

Рад ће указати и на потешкоће у разликовању оправданих од неоправданих критика на рачун обављања дужности полицијских службеника, на проблематику даљег поступања по тим притужбама и то поткрепити статистичким подацима.

Рад ће се бавити и последицама повреде људских права полицијских службеника, као појединаца али и последицама које неосноване представке и притужбе имају по углед МУП-а као и мерама које би руководство полиције и само Министарство требало да предузима како би се избегле повреде људских права приликом обављања полицијских задатака и примене полицијских овлашћења, али и како би се заштитила права самих полицијских службеника уколико поступају у складу са важећим законима.

Кључне речи: људска права, полицијска овлашћења, представка, притужба.

ЖЕНЕ КАО УЧЕСНИЦИ У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА И ДОНОСИОЦИ ОДЛУКА У СЕКТОРУ БЕЗБЕДНОСТИ

Марија Поповић
Владимир Цветковић

Сажетак: Савет безбедности Уједињених нација усвојио је 2000. године Резолуцију 1325, која се залаже за процес интеграције жена у сферу безбедности и њихово партиципирање у основним операцијама достизања и очувања мира и безбедности. Процес интеграције жена у ову област подразумева равноправно учешће жена у конфликтним ситуацијама, у циљу превенције насиља, изграђивања мира и спровођења хуманитарних операција. Резолуција 1325 је такође и документ којим је гарантована родна равноправност и заштита права жена у конфликтним подручјима. Потреба заштите права жена као пасивних или активних учесника оружаних сукоба произилази, с једне стране, из њихове вулнерабилности и угрожености последицама оружаних сукоба, а са друге стране, из чињенице да жене као доносиоци одлука у сектору безбедности по природи теже ненасилним и неоружаним начинима решавања проблема. Међутим, спровођење Резолуције 1325 у пракси наилази на многобројне проблеме, па се улога жена у сектору безбедности занемарује, и често се своди само на формално присуство у различитим структурама, без могућности жена да равноправно учествују у процесима планирања, одлучивања и спровођења одлука. Циљ овог рада је да укаже на реално стање заступљености жена у сектору безбедности у свету и у Републици Србији, нарочито на највишим позицијама, и њихову улогу у мировним операцијама и процесу доношења најважнијих безбедносних одлука.

Кључне речи: феминистичка теорија, мировне операције, родна равноправност.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

341.231.14(497.11)(048.3)

342.72/.73(497.11)(048.3)

351.74/.75(497.11)(048.3)

НАУЧНО-стручни скуп са међународним учешћем Полиција и људска права у Републици Србији (2012 ; Тара)

Зборник сажетака / Научно-стручни скуп са међународним учешћем Полиција и људска права у Републици Србији, Тара, 19–21. јун 2012. године ; [уредник Жељко Никач]. – Београд : Криминалистичко-полицијска академија : Фондација Ханс Зајдел, 2012 (Београд : Криминалистичко-полицијска академија). – 40 стр. ; 30 cm

На спор. насл. стр.: The Book of Abstracts. – Апстракти на срп. и енгл. језику. – Тираж 100.

ISBN 978-86-7020-219-1 (КПА)

1. Ств. насл. на упор. насл. стр.

а) Људска права – Заштита – Србија – Апстракти б) Полиција – Србија – Апстракти

COBISS.SR-ID 191630092